

اورنبورغ
وباشقە شەرلەرگە
بلا تفریق
سەنەك بەھاسى ۴ سوم تىن
يارم سەنەلگى ۲ " "
وچ آیلغى ۱ " ۲۰
ئو آیلغى ۱ " ۵۰
چىت مەسكەتلەرگە
سەنەك بەھاسى ۶ سوم
رم سەنەلگى ۳ سوم
اورنبورغ ژورنال
« دین و مەشىت »
تېلېفون نور ۲۸۶
بەرە مەلاب ۱۲ تىن.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیم وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرن الله من يدصره ان الله لقوى عزيز

دین و مەشىت

زمان تەسەببىسى، ۳۱ دىكابىر ۱۹۰۶ سەنە

دوامى ۹ نچى سەنە

هفتەدە بىر دفعە يىلغە ایللى نىسخە نىشراولنور، دىنى
علمى و سىياسى ژورنالدر.

يېبارلىگان يازولرى
اوز ئارزورگە ادارە
اختيارلىدر. باصلەغان
يازولر كىرو قايتارلمەن.
مارقەسز خطلر قبول
ايدلمى آدرس آلماشتروغە
۲۱ تىن آلنور.
آدرىسنى آچق
يازولرى اوتنلە
آدرىسسز مقاله لر
درج ايدلمان.

بەرە مەلاب ۱۲ تىن

اورنبورغ وباشقە یردە اولان شاكر دلرگە بلا تفریق يىلغە ۳ سوم يارطى يىلغە ۱ سوم ۵۰ تىن .

«مشايعة»

الشيخ محمد مراد المكي جنابا ينك «مشايعة حزب
لرحمن ومدافعة حزب الشيطان» نام رساله سى نك
۳۲۱ نچى جزئلى باصلوب چقدى.
رساله موسى بىگى طرفندن ميدانه قويغان
تارىخ اديان مسئلەسى و رحمت الهية عمومىتى نظريه
وينه رديه اولو امليله تامليف ايدلوب هر كىم اشكارلق
صور تده يازلغان. معلوم مسئلەلر بولن اعتقادى چوالغان
واو مسئلەدە حقيقت نەدن عبارت ايدكنى اشكارلاوه
كوگلى تودده اولان توركى طانيغان كشيلىره بور ساله نى
بور نىسخە او يلىرنده توتو لازمدر.
بهارلى هر جزئى ۱۵ شەرە پوچتە ايله ۱۷ شەرە .

آراقى حقندە

هلاكت كه قارشى. (برنجى آدم) مندرجاتى:
(خمر حرام بولماس بورون عربلرنك حالى وصعبابه لر پيغمبر
مزنك ايسركلره قىلورغە قوشقان معاملەسى، خمر اچوچى نك عباة
وتوبەسى، حلال ديب اچوچى گە مترتب بولغان حكم شرعى،
مساهانلر آراسنده خمر ساتو، آراقى ايلان فايدالنو، آراقى ساتوچى غە
حضرت عمر نك ايتكان سوزى، اچكوچينك قيامتدە غى حالى، حضرت
عثمانك آراقى حقندە سويلە گان خطبەسى، اچوچى مسلمان لرنك حالى
عايله و خاتونلرى، ايسركلرنك طلاق قەقروى و آقا تسكليف ايدلگان
شرعى حكملر، خمر اچوچى گە صعبابه لرنك قز بېرماولرى ايسركلرنك
كفر سوزلرينە شريعت نظرى اچوچىلرنك، تورلى بلابلن مېتلا بولولرى،
مدىنتلى خلق آراسنده اچوچى لره قىلنغان معاملە لر و آنلرنك شامدان
قىلە آلماولرى وغيرلر...) بهاسى ۷ پوچتە ايلن ۹ ة

ايتنچى مرتبه اكمال ايتلورن باصلدى

فهرست

- مسئله
- نمازغە متعلق باب.
- تش پاماتو حقندە.
- صابان طويى .
- معتدل مسلكلى اماملر.
- وقت نك افتراسى.
- داخلى خېرلر.
- خارجى خېرلر،
- اورنبورغ خېرلرى

تېلېفون نور ۲۸۶
بەرە مەلاب ۱۲ تىن
www.sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

قاشارندہ ابتدا تا قیامتکہ قدر مسجد بولہ فتوادہ شول
سوز گہ دیو حاوی القدسی اسملی کتابدہ ایتہ. امام
محمد قاشندہ اول مسجد، آنی بنا قیلوچی نک یا کہ
آنک ورثہ سینک ملکینہ قایتہ. امام ابو یوسف دن
بر روایتہ اول مسجد ایکنچی مسجد کہ قاضیک اذنی
ایلہ نقل قیلونہ (صاتوب آفچہ سنی ایکنچی مسجد کہ
توتولہ) دیمکدر.

(قوله ولو خرب ما حولہ ای ولو مع بقائه عامرا و کذا
لو خرب و لیس له ما یعمر به وقد استغنی الناس عنه
لبناء مسجد آخر) ردالمحتار یعنی ولو خرب ما
حولہ نک معناسی: مسجد توب توزوک اولدیفی حالہ
آنک تیرہ یاغی خراب بولسہ، یا خود مسجد اوزی
خراب بولسہ آنی توز اندر رک وارداتی بولماسہ،
ایکنچی مسجد صالنو سبیلی خلق غہ آنک کیرا گی
بتسہ دیگان سوز دیمکدر.

(قوله وعن الثانی الخ جزم به فی الاسعاف حیث
قال ولو خرب المسجد وما حولہ وتفرق الناس عنه
لا یعود الی ملک الوافی عند ابی یوسف فیباع نقضہ
باذن القاضی ویصرف ثمنہ الی بعض المساجد ۵)
ردالمحتار یعنی مسجد و آنک تیرہ سی خراب بولسہ
خلق طارالسہ اول مسجد امام ابو یوسف قاشندہ
وافی ملکینہ قایتہ، آنک ماتیر بالارن قاضی رخصتی
ایل صاتولہ آفچہ سی باشقہ مسجدار گہ توتولہ دیب
اسعاف اسملی کتابدہ جزم ایتہ شد دیمکدر.

I

امیر خان آولندہ امام العاج الحرمین شرف الدین
عثمانی طرفندن سوالتہ:
بر محلہ گنہ آولندہ ایکنچی مسجد بنا قیلنغاچ اولگی
مسجدنی نیشلہ تور گہ کیرک؟ خلق تیلہ وینہ قاراب
مدرسہ ایتہر گہ یارامی؟ آنی ایکنچی بر اورنغہ
کوچر و درستی؟ منارہ سی ایلہ معر ابنی آلوب تاشلا
غاندہ مسجد لکدن چغارمی؟

ادارہ

امام اعظم امام ابو یوسف رحمۃ اللہ علیہما قاشلر
ندہ مسجد هیچ وجہ برلن مسجد لکدن چقمی ابتدا
والی قیام الساعۃ مسجد بولدر. امام محمد رحمہ اللہ
قاشندہ ایسہ: بر مسجد نک تیرہ یانی خراب بولسہ،
یا کہ ایکنچی مسجد صالنو سبیلی اولگی مسجد نک
کرا گی بتسہ اول مسجدنی کم صالحان بولسہ شونک
ورثہ سینک ملکینہ قایتہ (ولو خرب ما حولہ واستغنی
عنه ببقی مسجدا عند الامام و الثانی ابتدا الی قیام الساعۃ
وبہ یفتی حاوی القدسی. وعاد الی الملك ای ملک
البانی او ورثتہ عند محمد وعن الثانی ینقل الی مسجد
آخر باذن القاضی) در المختار مطلب فیما لو خرب
المسجد او غیرہ ج ۳ صحیفہ ۳۸۳،

یعنی مسجد نک تیرہ سی خراب بولسہ دہ، مسجد نک
کیرا گی بتسہ اول مسجد امام اعظم و امام ابو یوسف

اداره

سز اوزگز نك حقیقه حالیگزنی پالیسه دن صور ارغه تیوشلیدر. اگرده پالیسه سزگه «بو یرده سز اونبش کون یا خود آرتق فالاقسیگز» دیسه سز پرونسکی ده مقیم بوله سز. اگرده پالیسه «سز نك کوپهی طور اچغکز بزگه بیلگولی توگل بلکه اوچ کوندن یا که بش کوندن باشقه طرفقه اوز اتیلور سیگز بلکه صوغش بتکانچی شوشنده فالور سیگز» دیسه اولوقنده قریم دن پرونسکی گه قدر اولغان مسا فرلیکگز الیقین لایزول بالشک قاعد، سنه بناء باقی بولوب سز مسافر حالده فالاسز. سز که احکام سفرنی اجرا قیلو تیوشلی بوله.

(والمعتبر نیت المتبوع لانه الاصل لا التابع کامرأة وعبد غیر مکاتب وچندی . . . واجر واسب وقریم وتامین) در المغتار باب صلات المسافر ج ۱ صحیفه ۵۵۶ یعنی کشینک مسافر یا خود مقیم بولونده متبوع نك نیتی معتبر در چونکه اول اصلدر. تابعنکی معتبر تو- گلدر. تابع خاتون کشی، مکاتب بولغان قل کشی، عسکر . . . خدمتکار، اسیر بورچلی کشیلر شا کرد کشی شیکلی دیهدر. دیهککه اسیر کشی، اوزنی اسیر ایتکان کشیگه تابع بوله در. شولای بولغاچ اسیر کشی اوز حالنی اوزینی اسیر ایتوچیدن صور ارغه تیوشلی بوله.

ایندی اسیرلر اشی البتة پالیسه لر گه طابشر لغان اسیرلر نك حاللرینی (بر یرده کوب توروب تور- مایاچقلرینی) پالیسه بیلدر. بناء علیه پالیسه دن صور ارغه شوکا فاراب اش قیلورغه تیوشلی بوله در.

III

طومسکی قاینیسکی اویازی بارا بائق احمد جان عزة الله اوغلی طرفندن سؤالدر. انچی سؤال بر کیسه وفات بولوب آنک فدیسه سن

ایندی مذکور مسجدنی بر بای صالحان بولسه امام محمد که بناء اول مسجد شول بای، بلکه، محل خلقی نك اجتهادی ایل صالحان بولسه آلا نك فارا ماقلرینه قاینده آلا اول مسجدنی تیلاسه لرنی اشلته آلالار. مدرسه قیلسه لرده یاری اورننده کوپونچه مناره و مهران آلوب اورنندن کوچر ماینچه مدرسه قیلسه. لرده بتونلای سوتوب آلوب ایکنچی یرگه مدرسه ایتوب صالحه لرده یاری بوله در.

اما امام اعظم و امام ابو یوسفی گه بناء اول مسجد هیچ کم بلکه قایتمی مسجد کوپونچه فالو (فلا یعود میراثا ولا یجوز نقله ونقل ماله الی مسجد آخر سوا کانوا یصلون فیسه اولاهو الفتوی حاوی القدسی) ردالمحتار. یعنی اول مسجد میراث بولوبده قایتمی اول مسجدنی هم آنک نرسه لرنی ایکنچی مسجدکه کوچروده یارامی تیلاسه اول مسجدده نماز قیلسونلر تیلاسه قیلماسونلر بر ابردر فتوا هم شوکا دیهدر. اشبو روایتلر گه فارا غانده سزگه ایکی یول بار. و به یفتی وعلیه الفتوی سوزلرن توتاسیگز کیلاسه مسجدکه تیهایسن اول شول کوپونچه مسجد بولوب توره. ایندی امام محمد قولن توتاسز ایکان آگاده یول بار. خذوا ما صفا دعوا ما کدر.

II

ریازان گوپیر ناسی پرونسکی شهرنده اسیرلر وکیل عبد الحمید عریف محمد اوغلی طرفندن سؤال: بز قریم تاتارلر نندن بعضیلری توریتسکی بوداننی بولد یغهن دن بز لاری قریهدن اشبو پرونسکی شهرینه اسیر الحرب صفتیلر بوللادیلر. شهیدی بز لار مسافر هد اولنهرق بز لار ایچون احکام السفر جاریهیدر؟ و بز لار نك مسافر لکهز ایچون قریهدن کیندی لکهز وقتده سفر نیت قیلو لازمی دگلمی؟

انوصیه بالختمات والتها لیل ج ۱ صحیفه ۵۱۴ یعنی اوله چک کشیگه ا گر ثلث مالی اوزینک ذمه سنده واجب بولغان نرسه لر گه طارلق قیلما سدا ی بولسه بارینه ده یتارک ایدوب فدییه بیرونی وصیت قیلو واجبدر. ا گرده آز بر نرسه نی بوفدییه مه بیرونیسون دیب وصیه قیلوب ده یتمگانگه دور قیلدر رسز دیسه ، ثلث مالنک فدییه دن آرتقانی وار ثلارینه قالدرسه یا که باشقه بر اولر گه تبرع نافل قیلسه اول کشی اوز ذمه سینه واجب بولغان نرسه نی قیلمی قالدروی سبیلی آثم و گناهکار بولوب اولگان بوله دیسکر. ایندی بر او بای بولوب اوز ذمه سینه واجب بولغان فدییه سنی کاملا دورسز بیرور گه وصیت ایتوب قالدرسه اول کشینک فدییه سنی بای کشی گه بیرور گه وبای کشینک آلوینه برده اورن قالدیدر. چونکه فدییه نک مصرفی مسکین در. بای کشی البتة مسکین تو گلدر. شولای بولماچ بای کشی بالذات اوزی فدییه دیگان نرسه نی آلا آلهیدر. ا گر نفسنه ایباروب آلا ایکان، بیروچی کشی آنک بایلغن بیلوب بیروسه اول نرسه فدییه دن کینمی. فدییه بیرو- چینگه آنک ضمانی (آنی تولو) لازم بوله. ا گرده بیروچی کشی آلوچی کشینک بایلغن بیلما ی بیروسه اول نرسه فدییه دن کیتسه ده آلوچی کشیگه بک زور گناه بوله. اول کشی عه-وم فقرا حقه تجاوز قیلغان بوله.

اما ایندی دور ایله تمام ایدیلور گه وصیت ایدلگان فدییه لرده اش بر آز ایر کنه یه توشه چونکه آنده دور قیل بیلوچی ایکی کشی کرک بوله. بای کشی یانده بر فقیر کشی آلوب ولی میت ایله اوچوسی آراسنده فدییه نی دور قیلار. فدییه نی بیروچی ولی میت بوله. قبض قیلوب آلوچی فقیر بوله. تیگی بای کشی دورنک روشنی تلقین قیلوب توره ایندی دور

آلورغه مستحق یتیم و فقیر لر بار هم حاضر بولا توروب آلا رغه بیر ماینچه آواده برنچی بای، مال و آنچه یوزندن هر توری نصاب لرغه مالک کیمسه گه یا که آنک اوغلینه بیر لنگان مال فدییه دن کیتار می؟ آغان کشیار گه آنی آلو جائز می؟

۲ نچی سوال بر او ارواحقه فائده قیلونیت حسنه سیله قیلنه تورغان اش و ختم مجلسلر نی حرام مکروه دیه دعوا ایدوب اش ختم مجلسینه بار مام بومسلکدن قایتام دیو قسم یاد قیلوب ۲-۳ سنه بار می توروب بعده باروب قرآن اوقوب آنچه آلوب اش اشاب ختم مجلسینه یوروسه بوکشی شریعت نظر نده نیچک بولا؟

۳ نچی سوال بر او اوطوش اوینی اویناب بشیور یاخود مک صوم آنچه اوطوب آلدیده شونک ایله کسب و تجارت ایتوب بایودی. شول کشینک حج قیلوی و باشقه توری خیرات و ایند گولک لر قیلوی درست می؟

اداره

۱ نچی سوؤالنک جوابی: فدییه مسئلہ سی بخشور فغنه چوالحق بر مسئلدر. آنی تفصیل قیلما یینچه جواب بیرو اوکغایسز در. چونکه بزنگ دیار مزده فدییه نی دورسز کامل ایتوب چقاروچیلر بک نادر و بیک بایلر غنه بوله در. کوب کشیلر نک فدییه لرینی دور ایله اکمال ایته لر. بو عادت فدییه نی ثلث مالندن کامل بیرور لک بای بولوب اولگان کشیار ایچون بخشی عادت تو گلدر.

(والواجب علی المیت ان یوصی بما یفی بما علیه ان لم یضق الثلث عنه. فان اوصی بافل وامر بالدور وترک بقیه الثلث للورثة او تبرع به لغيرهم فقد اثم بترك ما وجب علیه) ردالمحتار مطلب فی بطلان

تمام بولغاچ دور گه یوروتیلگان نرسه ولی میت ده
قالا. اول نرسه ایندی دور بتکاج کنگه بیر لسه ده
یاری. یعنی اول نرسه نی بایغه بیر سه ده یاری فقیر گه
بیر سه ده یاری. دور ایتلگان نرسه نی فدیه دیب
اول سه لار ده حقیقه اول فدیه بوامی. فدیه دور ایل
تمام لانغان بوله. مونه شوکا کوره آنی، یتیم فقیر لرنی
قالدروب های کشیگه بیر سه ده یاری. بای کشی عالم
تفوی دیانتلی کشی بولسه، اگا بیرو خدا قاشنده
بدکه آرتغراق بولسه ده ممکن.

ایندی بای کشینک اوغلینه فدیه بیرو مسئله سینه
کیلسک اول بویله بولورغه ممکن. ارده بای کشینک
اوغلی بالغ بولوب اوزینه فاراغان صوماسی بولماسه
اول فقیر صانالوب آگا فدیه نی بیرو هم آنک آوی
شرعا درست در. اگر بای اوغلی صبی بولسه یا که
بالغ بولوبده اوزینه فاراغان صوماسی نصابه تولسه
آگا فدیه بیرو رگه یارامی هم آنک آویده درست
بولمی.

(ولا یجوز دفعها الی ولد الغنی الصغیر . . . ولو
کبان کبیر افقیر اجاز) هندیه ج ۱ صحیفه ۱۸۹ یعنی
زکوتنی باینک کچکنه بالاسینه بیرو درست توگل اگر
بای بالاسی زور بولوب فقیر بولسه آگا بیرو درست
دیمکدر. بو عبارته زکوة حقنده بولسه ده فدیه نی ده
شاملدر. زیرا بای بالاسینه فقیر لیکی ایچون زکوة
بیرو درست بولسه فقیر لیکی ایچون فدیه بیرو ده
درستدر.

جوابنک خلاصه سی: بای کشی فدیه اوله رقی اوزی
قبض ایتسه اول فدیه درست بولمی یعنی فدیه دن
کیتمی آلوچیغه حرام بوله. اگر ده فدیه نی بر فقیر گه
قبض قیلدروبده فقیر ولی میتکه هبه قیلسه ده اول بای
کشیگه قبض قیلدروسه اول درست بوله. نیک اول
فدیه بولمی. آنک فدیه لیکی فقیر گه قبضن قیلدرو

ایله تمام لانغان بوله. فدیه شونک ایله سافط بولغان
بوله. بایغه بیر لگانی نوله بوله.

۲ نچی سوالنک جوابی: بو کشی شریعت نظر نکه
تیوشسنز اشلارندن توبه قیلوب توغری بولغه کونگان
کشی بوله. شرع شریف کفر اوزرنده یوروب توبه
قیلغان کشنیده بیک یغشی کوره در. اسلامیه اوزرنک
ثابت او اوبده بعض بر افراط لارده بولندیغی ایچون
توبه قیلغان بولسه آنی دخی یغشی کوره در.

۳ نچی سوالنک جوابی: حرام مال ایله کسب ایتو
چیلر، صاتار ایچون نرسه آغانده اول آفچه نی بیروب
نرسه نی آلسه لر شول سودادن ایتکان طابشاری پاک
بوامی. آنی صدقه قیلو تیوشلی بوله. اگر ده نرسه نی
اول آلوب حرام آفچه دن سوکندن تولسه اول
سودادن ایتکان طابش خبیث بولمی درست بوله.
(ا کتسب مالا حراما واشتری به اوبالدار هم المصوبه
شیئاً قال السكرخی ان نقد قبل البیع تصدق بالربح والالا)
رد المحتار مطلب اذا اکتسب حراما ثم اشتری ج ۳
صحیفه ۲۲۹.

یعنی بر او حرام مال کسب قیلوب طابسه ده شونک
ایله بر نرسه صاتوب آلسه یا که غصب لب آلمش نرسه
و آفچه ایله بر نرسه صاتوب آلسه امام کرخی قاشنده
اگر حرام مال ایله نرسه آلوچی اول حرام مالنی
بیروب سوکندن نرسه آسه ایتکان فائده سن صدقه
قیلور اگر نرسه نی اول آلوب سوکندن حرام مال
ایله شول بور چنی تولسه ایتکان فائده سنی صدقه قیلو
لازم بولماس دیمکدر فقهاء فتوی امام کرخی سوزینه
دیمشور.

(وقال ابوبکر لا یطیب فی الکل لکن الفتوی الآن
علی قول السكرخی دفعاً للمخرج عن الناس. و فی
الولو الجیهة وقال بعضهم لا یطیب فی الوجوه کلها وهی
المختار. لکن الفتوی الیوم علی قول السكرخی

نمازغه متعلق باب

قرآنك مقدار نه كېلسك نماز جائز بولور اقي قرأة
 نك مقدارى حقنده امام اعظم حضر تلمزندن اوچ نورلى
 روايه واردر. برسى ظاهر الروايتدر كه نماز آنك
 ايله جائز اولور ايك قرأة بتون بر آيتدر. اول تېلاسه
 آيت الكرسى و آيت المدائنه شيكلى اوزون بولسون
 تېلاسه (مدهامتان) ياكه (ثم نظر) ياكه (ثم عبس وبسر)
 كې قيسقه بولسون ۲ نچى روايه آنك ايله نماز جائز
 بولور اقي قرأة اول مقدار تو گل. نماز او فوجينى قاراب
 قورغان بر او «بو كشى نماز ده قرآن او قدى» ديار لك
 قدر او قيسه، او قېغانى بتون آيت بولسون تېلاسه
 آيتكه تولماسون شول يتهدر. فقط او قغان كشى نك
 قرأة قصى ايله او قوى شرطدر. ۳ نچى روايت:
 آنك ايله نماز جائز بولور اقي قرأة آيه الكرسى ياكه
 آيت المدائنه شيكلى اوزون آيتدر. اول بولمى ايكان
 اوچ قيسقه ايتدر. بو سوزنى امام ابو يوسف و امام
 محمد قوتلى كوروب آلديلر.

اما مين بو حقه عرفنى اعتبار ايتهلرده هر سوز
 عرفكه قاراب يورى. عرفده ايسه بر اوزون آيه
 يا خود اوچ قيسقه آيت قدرى او قغان كشى «قرآن
 او قدى» ديب ايتمېلر ديلرده (فا قرؤا ما تيسر من
 القرآن) آيتدن شول قدر او قونر آلالار.

امام اعظم حضر تلمزى ايسه (فا قرؤا ما تيسر
 من القرآن) آيتنى ايله ايكى وجهدن استدلال قيايه.
 برسى شول: بو آيت مطلق قرآن او فو بر لىن امر
 قيله، قيسقه آيتنى او قوده قرآن او فو ايدى. بىءاء
 عليه قيسقه آيت او قيسهده بو امر كه امثال طابلادى.
 ۲ نچىسى شول الله تعالى بو آيتده ميسر بولغان
 قدر قرآن او فو ايله امر ايتيه، نماز او فوجى كشيگه

دفعاً للحرج لكثره الحرام. (ردالمحتار. يعنى
 ابو بكر اسملى عالم ايتيه: حرام مال ايله نچك كنه طابش
 ايتسهده اول طابش پاك بولمى. شولاي بولسهده
 حاضر گى كونده خالقندن حرجنى دفع قىلو ايچون فتوا
 امام كرخى سوزينهدر ديمش. ولو الجيه اسملى
 كتابده: بعضيلر حرام مال ايله نچك كسب ايتسهده پاك
 بولمى ديمشار. لىكن بو كونه حرام كو بليگى سببلى حرجنى
 دفع قىلو ايچون فتوا امام كرخى سوزينهدر ديمش.
 ايندى او طوش اوينى اويناب بايغان كشى، امام
 كرخى سوزينه بقاء صانارغه ديب آغان نرسه لر ينى،
 اول سود الاشوب عقد يا صاب شونندن صوك السىگى
 او طوب آغان آفچه سندن توله گان بولسه آنك ايتكان
 طابشلارى بارده هلال بولوب آكنا شول طابش آفچه
 لرندن حج قىلو درست كنه تو گل فرض بولغان بوله
 در. هم اول طابش لر ينى نيند اين گنه خيرات وايد گولك
 بولغه صرف ايتسهده درست بولهدر. شونك ايله بر ابر
 الله تعالى حضرتى عفو ايتماسه او طوش اويناب آغان
 آفچهسى ايچون قيامت كوننده البته جز اسنى كوره چكدر
 اگر الله تعالى آنى ده عفو ايتسه كرمى بىوك رحمتى
 واسعهدر. رحمة درياسينك بر قطر سه سينده زيان
 كېلچك تو گلدر.

اگرده صانارغه آغان نرسه لر ينى سود الاشودن
 وعقددن اول او طوب آغان آفچه سنى كورسه توب
 مونه بو آفچهغه ميكا فلان نرسه لر بېر كز ديب اول
 آفچه بېروب صوثره عقد قىلوب آغان بولسه آنك
 طابشلار يده اصلى شيكلى حرام بولوب آنك ايله
 حج قىلوو آنى خير انكه تو توب ثواب اميد ايتو توشش بر
 اش بولهدر. فقط حاضر گى سودا گر ارده، اول نرسه
 آلوب صوثرندن آفچه بېرو عادتى شايح بولغان لىقندن
 بو مسئلهده گى كشىنك طابشلارى هلال بولورغه
 اوخشىدر.

قیسقه آیتکنه اوفو میسر بو اوی ممکن. اول تقدیرده آکا میسر بولغان قدر قرآن اوفدی دیب بوله. شولای بولغاچ بو آیتکه امثالده ما ابلادی.

قدوری حضرتلری ۲نچر روایتنی اختیار قیلوب آنک ایله نماز جائز بولورانی قرأتنی بر قدر ایله مقدر تو گل بلکه فرض بولغان نرسه مطلق قرأة شونک ایچونده قرآن بتون آیتدن کیم بولسه ده آنی جنب و حائضنک اوفوی درست تو گل. لکن شولقدر وار قرآننی قرآن فصدی ایله اوقیماسه آلا رغه. اوفو جائز در. مثلاً اش باشنک بسم الله آشدن صوك الحمد لله ذکر فصدیه سبحان الله دیب ایتو جنب بران حائض غه ده در سندر. چونکه آنده آلا قرآن فصدی ایله ایتلمیلر. شولای بولغاچ یعنی بتون آیتکه توامغان قرآنی قرآن فصدیل اوفو جنب و حائضلرغه یار اماغاچ اول بتون آیتکه توامغان قرآننی اوفولیل نماز جائز بولورغه تیرشلی بوله در دی

نماز نك ۵ نچی ركنی فعدۀ اخیره (آخرغی اولطرش) در. فعدۀ اخیره نك ركن لیکنه دلیل: حضرت پیغمبر علیه السلامک بر اعرابیسگه نماز ارکانی او گر اتکانده «باشکیی آخرغی سجده دن کو - تاروب تشهد قدرلی اولطر ساک شول وقت نمازک تمام اولور» دیگان سوزیدر. چونکه حضرت پیغمبر علیه السلام بو سوزی ایله نماز نك تمام بولووین آخرغی اولطرشقه تعلیق ایتدی. ایتدی بر شرطقه تعلیق فیانغان نرسه اول شرط بولمغانده البته بولمیدر.

ایکنچی دلیل حضرت پیغمبر علیه السلام دورت رکعتلی نماز اوقیمغانده بشنچی رکعتکه توردی شول وقت بر کیمسه تسبیح ایتکاج کیری اولطور دی اکرده آخرغی اولطرش فرض بولماسه ایتدی حضرت پیغمبر علیه السلام قایتوب اولطور نماز ایتدی.

فعدۀ اخیره نك فرض مقداری تشهد مقداریدر. بر او تشهد مقداری اوطور ماسدن توروب کیتسه اول کشینک نمازی فاسد بوله. فرضنک تشهد مقداری بولوینه دلیل: عبدالله بن عمرو بن العاص رضی الله عنه نك روایتنه کوره حضرت پیغمبر علیه السلام «بر امام آخرغی سجده دن باشنی کونارب تشهد قدر اولطور سده طهارتن بوزسه آنک نمازی تمام بوله» دیمشدر. حضرت پیغمبر علیه السلام بو سوزی ایله نماز نك تمام بولووین سجده دن تورغاچ تشهد قدر اولطر وغه تعلیق ایتکان. بناء علیه فعدۀ شولقدر ایل مقدر بولغان بوله در.

نماز نك ۶ نچی ركنی بر رکندن ایکنچی رکنگه انتقال (کوچو) در. چونکه اول رکنگه وسیله در شولای بولغاچ ركن بوله. مونه بو آلتی نرسه نماز نك رکنلریدر. لکن اولگی دورتی نماز نك ارکان اصلیه لر ننددر. صوگفی ایکیسی آلا تو گلدر. فقط بعضیلر فعدنی ارکان اصلیه دن دیسه لارده، درستنی اول ارکان اصلیه دن تو گلدر. چونکه فعدۀ دنبشقه دوره ارکان طابلقانده آکا نماز اسمی بیروله در. شونک ایچونک بر او «نماز اوقمام» دیب یهین ایتسه ده قیامده توروب قرأة بعدنده رکوع قیلوب سجده گه کیتسه آخرغی اولطرشقه اولطر ماسده خانت بوله. در. اکرده فعدۀ رکن اصلی بولسه اول ککشی فعدۀ سز خانت بولماس ایتدی. آندن صوگ اول اولطرش استراحت بابندن بولغانغه کوره باشقه رکنلر شیکللی خدمت بولورغه صالح تو گل. شولای بولغاچ آنک رکن اصلی بولوینه خلل کیلگان بوله شونک ایچون رکن اصلی بولمیدر.

اما تحریمه محققین فاشنده نماز نك رکندن تو گلدر. بلکه شرطدر. درست شافعی لر رکن دیلر. بز نك حنفی لر دنده بعض عالما لر عصام بن یوسف کبی

أوفضة بخلاف ما لو قطعت يده أو أصبعه كذا في التمر
تاشی والله اعلم).

امام ابو یوسف - فی ایتہ در اوزینک توشکان تشنی
قایتاروب اور نینہ قویو ہم بیلامکده ضرر یوق دیب
اوز تشکان باشقہنی قویو مکروه دی سراج الوہاج
دہدہ شول سوز بار.

بأرماق نك اوچی کیسلوب توشسه آلتوندان یا کہ
کومشدان بالغاب قویو درست بارماق اوزی توشسه یا کہ
قول توشسه درست توگل تمر تاشی دہ دہ شول سوز
الله اعلم. فتاوی الہندیہ نك ۳۱۳ نچی ج نك هامشندہ فتاوی
قاضیخانک ثالثندہ ۳۱۳ نچی بیتدہ (وان سقطت ثنیۃ -
الرجل قال ابو حنیفہ رحمہ اللہ تعالی یکرہ ان یعبدا
ویشدا ولکن یاخذ من شاة ذکیۃ ویشدا مکانها
وقال ابو یوسف رحمہ اللہ تعالی لا باس بان یشد
ثنیۃ موضعها ولیس هذا کسن میت) اگر برکسہ نك
تشی توشسه شول تشنی اوز اور نینہ قایتادن قویو
امام اعظم قاشندہ مکروه بلکہ آنک اور نینہ بوغاز -
لنہش قوینک تشنی قویار. امام ابو یوسف رحمہ اللہ
ایتہ شول تشنک اوزن قویوہ ضرر یوق چونکہ
اول توشکان تش میتہ تشی توگل، دیب اگردہ
غلسنک تمامیتینہ مانع بولسہ ایدی لا باس دیہز
لردی ہم شاة مذبوحنک تشنی قویار دیب حضرۃ
امام جناب لریدہ ایتہزدی. امام مقصود سبحانقلی.

ادارہ

بو مقالہ اولان عبارۃ لرنک تش یاماتوغہ اولان
مناسبت لرینی آگلی آلمادق. چونکہ تیش یاماتو
تیشکی چقورلی تشنک چقورینہ ہیچ بر وقت صو
اوتماز نك درجہدہ بلومبہ (فاتوب طاش بولا تورغان
زاماسکہ) توتروب قالدردن عبار تدر.
بو عبارۃ لرنک توشکان تشنک اوزن قویو کچہ یاخود

ذاتر رکن دیہ مشلردر، بو خلاف نك تمرسی شونده
ظاهر بولہ: حنیفہ قاشندہ نکلنی فرضہ بنا صحیح بولہ.
یعنی بر فرض نمازغہ تحریر، تابوب شونی تم - ام
اینکاندن صوگ سلام بیر ماینچہ قیامغہ توروب شول
تحریرہ ایلہ نفل نمازی اوقو درستدر. اما شافعیلر گہ
بناء درست توگلدر.

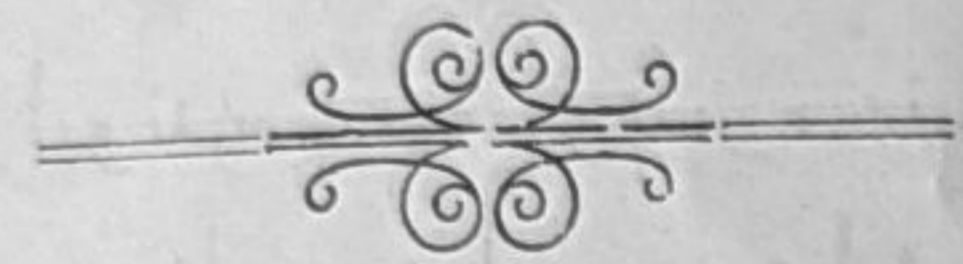
تش یاماتو حقدہ

محترم محرر افندی در جنگرنی اوتنہمز.

تشنی یاماتو درست بولورغہ کرک چونکہ فتاوی
الہندیہ ۱ نچی جلد ۱۳ نچی بیتدہ اوشبو عبارہ بار
(ولو نان سنہ مجوفا فبقی فیہ او بین اسنانہ طعام
اودرن رطب فی انفہ تم غسل علی الاصح کذا فی
الزاهدی والاحتیاط ان یخرج الطعام عن تجویفہ
ویجرى الماء علیہ هكذا فی فتح القدر) یعنی بر آدم نك
تشی قوشلانغان بولسہ شونده طعام قالسہ یا کہ تش
آراسندہ طعام قالسہ یا کہ بوش کرمی قالسہ بونک
غسلی اصح روابتکہ بناء تمام بولادور.

زاهدیہ شولای ذکر قیلنغان اما احتیاط
طعامنی چقاروب صو ایرشدور مکدہ. دخیمہ شولوق
فتاوی الہندیہ نك ۵ نچی جلد ۳۳۶ نچی بیتدہ ایتہ
دور (وقال ابو یوسف رحمہ اللہ تعالی لا باس بان
یعبد سن نفسہ وان یشدا وان کان سن غیرہ
یکرہ ذلك کذا فی السراج الوہاج قال بشر قال ابو
یوسف رحمہ اللہ تعالی فی مجلس آخر سألت ابی حنیفہ
رحمہ اللہ تعالی عن ذلك فلم یر با عادتہا باسا کذا
فی الذخیرہ فطعت انملته بجوز ان یتخذها من ذهب

صارق نشن فویو، آلتوندن یاخود کهوش ایل بیلو مسئله لاری حقنده در. خلاصه ملا مقصود حضرت نك نفریبی تام تو گلدر.

صابان طویسی

استعد بالله تسبیح له السموات السبع والارض ومن فیهن وان من شیء الا یسبح بحمده ولکن لا تفقهون تسبیحهم انه كان حلیمًا غفورًا

یعنی اول پرواردیکار عالم حضرت لرینه تسبیح اینور یدی کوك ویر ویرده کوکده بولغوچی من لری، فرشته دن آدم دن جن دن حیوانات ونباتنه دن هیچ بر شی یوق مگر خدا نك همدی برلن تسبیح ایته. شولایده بولسه سن آنلار نك تسبیح ایتولون بلمای سن آکلما ی سن تحقیق اول الله تعالی غافل ارگا آشغوب عذاب ایتمه اوچی، گناه لرنی بارلقاغوچی بولدی دیمکدر. ای اخوان مسلمین بز لارنی الله تعالی سمعه دین ببضاده یار اندی. قسطاس مستقیم برلن اولچاب قار اونی امر ایتمدی. بونك اوچون نهه مک شکر انه قبلساق برینه لایق دگل، دنیاده الله تعالی هر شیئی عبرت ایچون یار تدی آی وکون لارنی فصول اربعه اوزره یار ادوب قش فصلنی بنده لره بیک مشقت لی یار ادوب یاز فصلنی بیک کوتوب آلامز خصوصاً بیک رحمت ایسی مای آبی طوا بتون عالم گا شادلق کونی یته. هو ادن یلیغ بغهور لاریاوا. بر دن یاشلچهار اوسار که باشلیلر، جمله فوش قورد حیوانات صابرا- شه لری. شادلانهار اللهغه تسبیح ایدلر. آغ-اج لری

یافر اقلانه بولارده لسان حالاری برلن همد و تسبیح ایته لری. بنده لری لارنی سوروب ایگون لارنی صاچوب خدادن نعمت امید ایته لری، مای آیبیک آطنه سی یته الله نك چیکسن رحمت و نعمتنی بزیم قریه مسلمان لاری صبان طویسی برلن فلر شولایو آلالر . . .

قریه مسلمان لری نك صبان طوی لاری مونه شوشی روشلی بولا: شول یل اچنده یاش کیلون کیلگان می؟ یا ایسه قز کیتکان می؟ شول یور طاردن ایرته گا صبان طوی بوله دیگان کیچنی، یاش بیکت لری جیلوب اورام بویلا ی موزیکان اویناب، طاقماق انتوب تاستمال و یاولق جیوب یوری لری. ویر ماسه لری از غشوب آلالر ایرته. گوسن ایک اول علامت اولسون اوچون ایکی تاستمال و یاولق لارنی اوزون قوروق اولترتوب طو-روشنه تورالار. اولنك چیت بر ایر کون اور نینه اطرای قریه لردن جمله خاتون قز ایر بیکت جیلوب کیله لری. آطی باری آط برلن بوغی جیاو خاتون قز لری بارلق محاسننی کینوب هیچ یاشر نمای اول کون ایندی گویا شوندا این کون اولا الله نك تکلیفی لری جمله سی کوتا ر لگان خاتون قزده ادب ایر لارده حمیت هیچ قالما ی. آنا آناسی رضا اولوب، ینکان قز لارنی کیندر و ب شول میدانغه بیار لری قارت ایر و خاتون، قارار ایچون چغالار اورته یاشاولری بعضی آط آلوب وارا. بعضی یو کررگا، بعضی کورده شورگا حاضر لارنوب بارا. بعضی بایاغی طو توبنده کارته اوینای بعضی آقچه اوینای بعضی لری اچکان ایسرگان صوغشوب سو گوشوب اغزنده تماکی حالند، یوری، یاش اجنبیون اجنبیات کیک میدان آلوب تو گهر اک حلقه یاصاب بر- بر سینک قولارندن طوطشوب . . . اوینای لاری. بعضی قز بار ما یراق تورسه کیلوب یاش بیکت ار سو آلوب کینه لری. آنا آناسی ده قاراب تورا اوزنده ده اختیاری یوق قوسلی، نیگا بولای اورطه سنده بولمیسن

دیو قاریہ آتازک بابازک یولاسی دیب آنا آنا وغیری لر
شول بیچارہ قزنی اختیار سز آلوب کیدولارینہ قاراب
کولوب طور الر۔ دنیادہ نینداین قباحت وار غیر ی
اورندن از لار گہ و کوتار گہ اورن یوق لگناہ کبیرہ نیک
بار سیدہ شوشی مسلمان لرنک صبان طوی لرنک طالبان
حتی شادلق دیہ زعم ایندکی طویلر نده اولتر شلر دہ بولا
ایسر وپ عوغشوب باش یار لوب بلاک صنوب، دین
قایدہ دنیا کسبلرندن محروم بولوب یاتقانی از تو گل،
دوست قوشلدق دیب اجنبیون اجنبیات خاتونلری بر
لن چاقرشوب اچوب ایسر وپ دیوث او اوب هیچ
حیبتسز ار بالارغہ بر گہ تویالوب یوریلر، یاشلری
تویالوب تویالوب قوللرنده موزیکا آغزلرنک تما کی
اچکان ایسر گان سو گونه آفر ا کون بویی حیوانلری
آچ، آنک اوستونه قینای، بو کبی سویلب بتر گوسز
چیکسز قباحت لرنی عید شریفدن آرتق کرتب آلالر،
یاقن تیرا اون لاب مسلمان قریہسی اولسه اون کون
اون بش کون شوشندای قباحت لک بر لن عمر اوزا،
معاذ اللہ ماسہ و موسہ حکم شرعی لری قایدہ قالا؟ بن
مسابقہ مناضلہ کبی لری حرام دیہایمن بو کبی مباح اشلر
گنہ اشلانسه بلکہ بن اوزم بر نچی اشتر اک ایدوچی
اولور ایدم، مباح اش نیتی بر لن در۔ یاوز نیت قیلسه
گناہلی ایندگو نیت ایله قیلسه ثوابلی اولور۔

ای اخوان مسلمین وای علماء ذوی الاحترام بو
کبی افعال شیعہ و عادات سیدنی حاصل تشکر
اورننه کفران نعمتی بتر و بولینہ تشبث هر کسه لازم
اولور سده بیگ اک علماء کرام وظیفہ سیدر۔ بوتوشک
بنم فکر عاجزانہم اوشبودر: مذکور مسلمانلرنک صبان
طوبینہ حضرت لرن کندولاری اشتر اک ایتسونلر مسابقہ
مناضلہ کبی لری قیلہ ویرسونلر الوغ حضرت لرن حاضر
اولغانده انشاء اللہ بالادہ سوز لادکم قباحت لرن آز اولور
ظنندہ من۔ هیچ بولماسہ خاتون قز او بون لری توقطہ۔

لور۔ آنلر بر یاق چیتدہ تور رار یا بالکایہ چقمازار۔
دورہ بش قریہ اماملری بر گہ چولاسہ اون اون بش
ملا مؤذن اولور بانلاریندہ بیخشی قارتلار چولور
مسلمان ایللری بیت نیک بیخشی لرن طالبان؟ شا کرد
لردہ یوق تو گل بیخشی لرن طرفندہ غلبہ لک اولاسہ،
شاقشی لرن آز ایوندہ شبہہ یوقدر، بنم بو سوبلادکی
سوز لرن دن حضرت لرن وعظ نصیحت ایتما یلر دیگان سوز
آ کفار امامسون، اللہ رحیم آنلرغہ برینہ ماک رحمت
قیلسون عیدلردہ مجلس و محفل لردہ نصیحت قیللر۔
شا کرد او قوتلر لکن مذکور سوز لادکم عادات دوا
قبول ایتماز مرض منزله سنہ واروب یتمش سوز لاسام
سوزلار بیک کوب قلم اوچوندن تو گوب بتر و دگل
زبانم عاجز۔ نگرار دیہ من زنهار حضرت لرن بر مرتبہ
تشبث ایدوب قاریق (من سن سنہ حسنة الحدیث)
حضرت لرنک بیگرا کده معلومیدر۔ قال رسول اللہ صلی
اللہ علیہ وسلم (ایمانی علی الناس زمان تخلق سنتی
فیہ وتجدد البدعة فمن اتبع سنتی یومئذ صار غریبا
وبقی وحیدا ومن اتبع بدع الناس وجد خمسين)
حدیث شریفی بر لن ختم کلام ایلادم،

زار لانوچی

معتدل مسلک لی اماملر

ئلل قایچاندن بیری یازارغہ نلگان نرسه لرن مدک
برسی، دین و معیشت مجله سنی او فوچی اماملر حقندہ
اولان بعض بر ملا حظہ لرن در۔
شول حقندہ بر نیچہ مرتبہ لرن قوالغہ آلنغان قام،
باشدہ اولان تورلی ملاحظہ لرنک بر یولی آفتار یلوی
ومرتب صورتدہ تزیلہ آله اولاری سبیلی بر طرفہ
ارغتلغان ایدی۔

حتیٰ مقالہ بازارغہ کریشوب، فایسی بر بیت فا۔
یسی ایک بیٹلی آرغینالارنی اوچلامی فانغانم واداره
گہ یبارر گہ کیاشدر مگان مقالہ لرم، هنوزده کتابار
آراسنده تورالر.

مین طبیعی، مجلہنی بار اطوب اوقیم. ابتدا نشر تدرین
بیرلی آلا کیلم. اخلاصم زور و صہبہی. اوزی ایسکی
بولوبده کوب اورنده نفاق صاتفان امامار کبی اخلا۔
صمنی سطحی ایندهده آلمیم میندن بولمی ده. مینم
میزانم ہیچ وقت تیگز بولمی، یعنی کوب لرم دعوا
ایتکان «اعتدالغہ» تصادفی ایتہ آلمیم. بولسه کشی،
یا ایسکی، یا یاکی بولا، نفاق لقم مدنیت اوچونده
دینک وایمانکاده، حول و محیطکاده ضررلی همده نفاق
هر ملتده مذموم بر اشدہ.

شول سببلی مین، برسی آخر گہ اساسا دیوراک
ضد بولغان، ایک مسلیک آراسنده، اعتدالنی قبول
ایتہ آلمیم. مینم عصر داشار بونی (نفاقلقنی) اک ممدوح
صفت لردن صاناسه ارده، هر وقت بوکا مقابلده اولنه
کیلام. «دین و معیشتچی» اسمن آغانیہ سگز یلدن
آشدی بوغای، حاضر ایندی بتون اطراف مینی
معیشتچی عبدالقیوم دیلر.

ئہ اوزلاری معیشتچی ده، توگل، بعضی بر مسئلہ
لردن وقتچی ده توگل لار. لالی هؤلا و لالی هؤلا بولوب
اعتدال (!) یواون توتہ لار.

آرامزدن بر ایسکی ملا. ئله نیچہ مرتبه لار مجلس
لرده بزنی کولدروب آلدی. اول هر وقت اوز
خصوصینه کیلگانده معیشتچی، اما اوغلی مخدوم بار،
آکا دایر مسئلہ ارده یاکا اولوب، زمان شولای
ایندی دیب، جیل اورگان یاقه آویشه تورغان
طامرسز طال کبی، کونینه ئله نیچہ طرفه میل ایتہ.
ئلاگره ک مین دین و معیشت مجلہ سنیده، آنی صافی
دینی بر مجلہ دیہ ایدمده، روحانیلارنی عہوما شوکا

منسوبار دیب ظن ایتہ ایدم. روحانیلارنک طبیعی
ایسکی اولولرین اولاب مجلہ گہ طرفدار غایتده
کوب ایکان دیب بر نتیجه چغاروب، یازوچی لری
حقندہ غنہ شاشہ ایدم. واقعا: اماملارنک اونغه برسی
بولسهده مقتدر و مطالعه دن خبردار، یامان یاخشینی
آبرالر، امر معروف نهی منکر گہ اهللار، صوگ نیک
مجلہ گہ ایبت ایبت کنه مقالہ اریازوب میدان مجاہده گہ
کیسکن قلم لار توتوب چقمی لری؟ نی اوچون سلف
وخلنک حاضر لار فالدرغان اساسلی ادله سیل،
زمانه ده آغوب تور تورغان دیانت سزک لار گہ
قارشی، قلم کوتارمی لری؟ خلقنک حقیقت گہ خلاف
اولان حرکاتلرینی کوره تورب، اعرس اولوب،
ایماننک اک ضعیفنی اختیار ایدہ لار میکان صوگ؟
دب، اوز اوزیمہ ئله نینداین جوابی طابلورلق توگل
سؤاللر بیرہ ایدم. بو بحث لرم اوز اوزیمہ بولسهده
کتب کلامیہده معتزلہ بحثنه غلبہ ایتکان اهل السنہ
والجماعت اعتراض لری کبی، جواب سز قالالار ایدی.
صوگ وقتلرده کوب اولیلی تورغاچ بو مسئلہ گہ
توشندم، ایرشه آلمی تورغان بر حقیقت نی کوب
اولیلی تورغاچ، الهام فرشته سی کوئل گہ صالیدی.

اول اماملر آراسنده یوقاروداغی اینمشہچہ،
مسلیکده اعتدال دعواسی اینوچی ایک بوزلی خاق
کوب ایکان. مجلہنی یاراتوب اوفوچی بیک کوب لار،
حتی آرسلاندا ای اوتکور قاملی ذاتلرده شول بلاہ
ایلان مفتون لار ایمش. شوپلہ کہ، مولود اینده زور
غنہ آواغہ (کورشی اولمز) مولود مجلسینہ بار رفہ
توغری کیلیدی. بو مجلس بزده هر یل بولا، ع. دیکان
ہمت لی بر بای، مولود اینده اطراف ملالارین جیناب
هر یلنی مجلس یاصاب، حضرت رسول روحینہ فرآن
ختم ایتدرہ. منہ شونده بارغانده یولده، بو حقدہ بر

بزرگ قولدن کیلای شول، بیک بازار ایدکده بولد۔
روب بولای دیدی، ایکنچی مثالغه آلتغان معتدل
ملا، شول سوز گه دخل ایتوب: «قولدن کیلای دیبه
حضرت، بولدروب بولای دیوب ایت، یوقسه آنی
بازارغه سینکده مینمده قولمزدن کیل، اما بولد۔
روب بولای مانع لر بار، قورقه مز» دیدی.

مین: بدعت لر گه فارشو تورو آز بولسه ده شرعا
مدوح اش، اول بابده نرسه دن قورقارغه کیره ک؟
مادامکه ملایق وظیفه مز بدعت لر نی بترو و آڈا
فارشو تورو اوچون بیبرلیگان، شرعی و قانونی بر
منصب دیدم.

مسئله باشلانغاچ خلق نك اهمیت ودقتن اوزینه
جله ایتدی. هر کم بزرگ آوزغه قاراغان، بتون
عوام نی جیغار؟ دیب - کوتب توره لر، مین آنلر دنه
بیگره ک. قارت حضرت درست وظیفه مز شولای شو۔
لاین، نو، مداره مسئله سی، سیاست، اول قدروق
نق توتونب، خلقغه فارشو مجاهه آچونی تلامی دیدی.
مین توردم، حضرت بدعت لر گه فارشو تورو ده
الله نك سویگان بنده نری مداره گه قارارغه قوشمغان لر.
کتاب لرده حب فی الله بغض فی الله دیگان نرسه بار،
احیاء سنت و افناء بدعت، حرامغه فارشو تورو بابلر نك
مداره جاینه، سیاست اوکغاینه قارارغه یارامی در.
خلق برلن مداره نی یغشی قیلهم دیب حرامنی
چارا اشلاوچی لر گه، فارشی بر سوزده ایتمه او،
وظیفه ده تورو بولای، حق علامه یولی اول توکل (قل
الحق ولو کان مرا) دیدم. شول سوز گه قارشی، قزانده
اوقیغان ملا، گه، حضرت بدعتنی بترهم دیب قزارنی
روسچه اوقتورغه یارامی، یولده معر مسز سفر ایتو
درست توکل دیب ایتوب، یا یازوب قارا سین، بز
آندن وقتغه یازوب کیراگن پیرر مز دیدی. شوندن
صوگ خلق گورر... ایتوب کولدی قارت حضرت نك

تجربه یاصاب اماملر نك کوبسی نك حالنه مطلع
بولمچی بولدم.

شول مجلسده ایکی زورغنه اعتبارلی امام بار،
برسی مصر استانبول، مکه مدینه، بخارا کورروب
علومدن یخشیفنه خبردار، خلق اوزنده ایسکی فکری
بر ذات قارت-ملا. ایکنچی بخارا کورماسه ده قزانده
عام قاینغان وقتده ایسکی اصول برلن اوقب نیندای
گنه قیون مطالعه لی ایبرلر بولسه ده توشنه آلا تور۔
غان علمی نیگزلی، مقدر، لیکن معتدل مسالکلی بر
ایر اورطه سی کشی.

مجلس گه باروب ختم قرآن بعدنک آش اثناسنک
دین و معیشت مجله سنی کپسه مدن چقاررب اولگی حضر
تکه بیردم، مجله نی اوزی آلماسه ده، دین و معیشتچی
بولغانغه (یعنی ایسکی) بیک اخلاص برلن اوقورغه
کرشدی ۲۰ لب امامنک بارسی دیورلک، غایتده
اهمیت بیروب طنگلی لر، اوقیغان آراده قزانده
اوقیغان ایکنچی ملا، مجله نك بعض بر مسئله وفکر لر
نده تدقیقاندی بوروتب الا، اتی کوبلر ایجاب ایتلر
شولای شولای دیلر.

مجله نی- بر قدر قسمن- اوقیغاچ، ایسکی ملازم، منه
رحمت! یازلا تورغاچ آز بولسه ده کوکل بولا، یوقسه
بازماسلر همه مز شول حرام بولغان تیاتر و موزیقه
لرنی ایجاب ایتکان کورنور ایدک، رحمت! ولی
حضرتکه، فرض کفایه بولغان بر اشنی، اشلاب بز نیک
قواندره دیدی.

مین شول سوزنی ایتکاچده اویلاب کیانگان مهم
بر مسئله مه کرشو اوچون سوز باشلاب، صوگ
حضرت، آنسی شولای، منه شونک اوستینه سزده
بازوب، فامع البدعت اولسه کز طاغنده شه بره ک
اولور ایدی، دیدم.

قارت حضرت، بیک جدی صورتده «ملا عبدالقیوم

اوپالوون يوزينه هر كم گه بلنوراك قان صار قدى.
 نكى ملاغه فاراب: مين اورنى برلن سويليم اورنى
 برلن يوق، اما ملا عبد القيوم نك سوزى توغرى مين
 آنك ياغنده، ايتو تيوش فقط اش... ديگان ايدى،
 موژيق ار حضرت ايسكى ايسكيسن، نو يارامغان ير-
 لريده كوب ديديلار.

شوندىن صوك مسئله طاغن زور طارش كوتاردى.
 نتيجه ده شونى بلد ككه، ملار اراسينده بدعتنى يارا-
 طامغانلريك بار، ليكن اوزلرينك اشلىرى پختنه بولمغانغه
 آكا فارشو سوز ايتنه آلمى ويازميلر، مقاله يازارغه
 مقتدرلر ده كوب، آغشقه ايارگان كوب خلقنك
 كوكلن طابو يولنك شلته لنودن قورق ب سكوت ايتلار.
 بو بز نك او يازده گنه شولاي مين مجله ده يازوچى لرنك
 سيراك واز بولغانن ده اويليم ده، انلر ده شولايدر
 ديب اوز اوزيمه قناعت انور گه قسما ييارارلق بر
 جواب بيروب قويه م. ليكن بو سكوت لرنك، بو
 اوصاف نك شرع گه موافق اومغانن عادى خلقه آكلارلق
 بولمغانغه كوره، ياز ماوچى لرنى سلكه سم و سوكب
 توز در اسم كيل، بو حقه انشاء الله كيل چكده مجله
 مساعده ايتسه بر قدر نرسه ياز سام كيرك.
 ملا عبد القيوم.

وقت نك افتراسى

كانسیرت مسئله سنده ۱۷۰۳نچى نومبر وقت ده
 «دين معيشت» نك صوگنى نومبرنده يازلدیغنه
 كوره دوخاونوى صابرانیه طرفندن تاتارچه
 كانسیرت قویوغه شریعتده مانع یوقلقى بلدرلگان
 ديب يازغان. وقت نك بو سوزى «دين و معيشت»،
 اداره سينه ده دوخاونوى صابرانیه غده بيوك افتراسى.

چونكه (دين و معيشت) ده اندای سوز يازلغانى
 يوق هم دوخاونوى صابرانیه «كانسیرت قویوغه
 شریعتده مانع یوق» ديگانى ده يوق.

دوخاونوى صابرانیه نك جوابى البته صورالغان
 پريند، يبارلگاندر. اول بر وقت بيلگولى بولور
 آنك نيدن عبرة ايدكنى هر كم بيلور، ئنه شول
 وقتده البته وقت نك يوزى قزارر.

همزه حضرت كتابى اوچون

همزه حضرت نك دينى دتدبير ار گه رديه سينه آلدن
 مشترى اولهرق قيد ايد اوچى لار: آخوند و مدرس
 زاهد الله حضرت كشافى ۶صوم
 ملا محمد خال توره قولق ۲صوم
 ملا عثمان جميلق ۵۰
 ملا كشاف عبید اللين ۴صوم ۵۰
 العاج عبد المجيد افنديدن ۲صوم
 صادق ملا ياچيبايى دن ۵۰
 طلبه دن عين الجان بن سميع الله ۵۰
 آخوند سليمان ابن ملا محمد لطيف باكيرف ۵ دانه گه
 ياز لدى

تورلى خبرلر

ترويسكى

«ترويسكى علماءسى و اصول جديد» كتابى چقاچك
 اول تجدد گه آندن ضلالت كه زور يول آچلدى ديب،
 وقتنده بيوك ار مزدن بايتاغى نك كييفن يبارگان ايدم.

شول وقت مين، آق صاقالغز بېرلن كورەزاك
 قىلاسز، دېگانلر گە، مەنە كورر سز بارىك آلد كزە كېلور،
 مەنە شوشى مسجد قوشلرى، بىر فرشتەلرى بارىدە
 بىر نېچە يىلدىن سوڭ، مدرسە مەدبىرلرى فلان ار بولغان
 مەدەنە بولدىن تاياچق لىر، خىداور سولېنە عاصى اولەچق لىر
 دىب، مەجددىن آق چالما لىر يە تىزىلۇب قايتە تورغان
 شاكر دىلر گە خطاب قىلۇب ايتكان ايدىم.

شول وقت: زمان بىوواز ئىللە نرسە لىر طوغر دېگان
 عرب شعرنى اوقىغانم بو كوئىكى داي خاطر مەدە.
 مۇنە شول اشلىر بالفعل واقع بولدى. زمانەزىك
 اك تقواسىنە منسوب، مدرسە شاكر دىلرى مسجد
 بولدىن كېسلۇب تىياتر گە مېال اولدىلر.

مەر ايكى جنس اشتر اگىلە مولد كىچەلر نە
 شرىعت كە صېمى تورغان مەاملەلر دە بولدىلر.
 ئاك استاذلرىنە اطاعت ايتۇب دىانت دائرە سىندە
 مولد قارشولانغان و مولد كىچە سىندە مسجدلرە تولاب
 قران وصلوات اوقىغىر ق پېغىمبەر گە محبت كورسە تكان
 طلبە، حاضر گى ترقى آرقە سىندە بتونلاي باشقەر وشكە
 تمام ايكىنچى قالوبقە آلماشنغان لىر. نماز غە بىور و اور نىنە
 اورام طابتاو، صلواة اور نىنە بلور بىلماس اور صچە
 اولاو، ياخود ايسرك شاعر لىر جىرىن جىرلاو ھادىت
 بولۇب كىتكان. بو سىنە مولد مەناسىتىلە تىياتر اويناب
 بور نغى صاحب مطالعە بولۇب چىققان طلبە نك مەنە
 ظرەلر ندىر بولۇب اوزلر بىن مەسخرە ايتدىلر. حضرت
 بو حالگە و اولدە آ كلامىرەق قولدىن اچقنغان
 تىزگىنك اچقنۇبىنە تمام شاشدى. مېن بوندى فتنە و بو
 قدر ضلالت نك دفعى صور نە كېلۇبىن اوللامى ايدىم، دى.
 شاكر دىلر گە مەخدوملار ارقەلى، مولد كىچەلر نك آنداي
 بىدعت سېئەلر نك بولنەلر بىنى و آنى اشلاوچى لىر دىن
 راضى اولماو بىنى آ كلاتسە دە، قارت كىش گە التفات
 ايتۇچى بولا مېسولۇك؟

بىز گە ترقى مەنە نېچىك ايتۇب كوردى شاكر دىلر آزدى
 ضلالت نك تورلى طار ماقارىنە بوز بىر دىلار. استاذغە
 اطاعت. خىداور سولېنە انقىباد چىن مەناسىلە بىدى.
 اطرافتە دىنلى اماملر يەتشىدەرە تورغان بىر مدرسە
 دىانت سز تىياترچى روحلى مالايىلر طار اتە باشلادى.
 الله تعالى اوزى ھدايت بېرسون،

بورونغى حضرتلر مەن غايتەدە اجتناب ايتە تورغان،
 حاضر گى لىر چە مەطلۇب اولغان روسچە اوقو مەسئەلە.
 سىندە تروپىسكى دە بايتاق سوزلر بورى.
 درس بولسە محلە مەكتەپلرىنە حكومت روسكى
 قلاص آچارغە تەكلىف ايدە ايمىش.

بعض بلو كليرەك كىشىلر محلە مەكتەپلرى بو تەكلىف اوردىن
 مەف بولورغە كېرەك، چونكە بو محلە مەكتەپى عادتە
 دىن اوپرا تە تورغان مەكتەپ بولغانغە آنداي اور نلر غە
 دنياوى و سۆيىتىسكى فن لىر كىرر گە تېوش تو گل دىلار.
 در واقع اولدىن بو مدرسەلر دە تارىخ چىرا فېدە
 ھندسە فلانلر اوقىلماغاندە، محلە مەكتەپلرى روسچە
 قلاص لردىن، سوڭقى پىراوبلار غە فاراغاندە،
 مەف توتىلەر ايمىش.

لىكن خاق نك سوڭقى ترقىباتقە قىزوقغانلرى بونك
 اوچون باش وانمىلر. محلە مەكتەپلرىنە دە روسچە
 قلاص نك دخولدىن مەطلۇب كورەلر. شونك سىددىندە
 بورىلر. اكر بىزم دىنى مدرسە دىنى بولۇب تورسە
 دىن گە اھمىت بىرلۇب آخر نكە بىر تىن لك فايدەسى
 بولغان نرسەلر بىرلن باش وانماغان بولسە، بىز شو
 كوندە دىنى مدرسەلر مەزىنك بىر باد اولماغان كورر
 ابدەك، فقط اش اوتدى.

ايسرتكىچ بىترو ھقنەدە

بوروب وعظ نصيحت قىلدىم اوللر نك ھرقا بوسىك
 حكومەنەز نك انواع مەسكرا تىنى طىوب فرمان نىشەر

خارجی خبرلر

صوغش خبرلری

صوغش حقده اونکان نومر مجله ده یازغان خبر -
 لر که اوستاله تورغان ایهبتلی خبرلر یوق، صوغش
 هفته اچنده گی وقایع دن ایهبت بیررک پر نرسه اولسه
 اولده تورک لر نك چناق قلعه بوغازینه، انگلیز و فر
 نسوزلر نك جدی صورتک اولان هجوملر بدر، قیلنر ام
 خبرلرینه کوره چناق قلعه بوغازینه یوز گه یاقن صو
 غش کیمه لر یله ۸ ساعت مقداری بوغاز داغی است حکام لر غه
 آطوب تورغان لر. آطوچی لر نك، بایناق زیان کیتیر -
 دکلری ده شولوق تیبلر ام خبرلر نده ذکر ایدلگان ایدی.
 فقط بو زیاننی تصدیق اینکان دای بر خبر تگی
 طرفدن سویله نگان یوقی.
 شولایده رسما تکذیب ایدلگان بو خبر تورک لر
 اوچون زور خطر ملی در.
 درست بولسه اتفاقی لر نك بو زور هجومی،
 توقنامی آطوب بوغاز نك اچینه کرر گه دیه فور لغان
 بر پلان لری بولغان. فقط دینگز اوستنده پیدا بولغان
 طومان لر آنلر نك بو غرضلرین کیچکتورر گه مجبور
 اینکان.
 تورک لر اوزلری بو هجوم لر غه تیرک بر تجربیه
 دیب کنه قاریلر ایمش. آنلر چناق قلعه بوغازین
 بتونله ی بو ار غه اویلا بده بر پلان توزیگان لر .
 دینگز صوغش لر یز نك چناق قلعه بوغاز نده غی
 ایهبتی، انگلیز کیمه لر لر یز نك گبر مانیه صو آستنی کیمه
 لری طرفدن باطر لو خبر لرین بتونله ی ایهبتسز فالدر دیلر .

قیلده یزه امام لری و عوام لری غایت شاد بولب تشکر
 بیان ایتلر. اچکی لکان طیلو آرقاسده کوب عائل
 ایاری کسب ایتوب طابقان پارهارون خاتون بالا -
 لر یز نك اوستی باشینه صرف ایتوب اورنسر خاتونلر
 بالارون قیناب رنجتو دن طیلوب حسن معاشره
 قیلد فلرون سویلا یلر. هم هر قایو اولارده دیار لک
 اچکواک بلاسندن ناشی صوغشو طالاشو کیک فتنه لر
 علمای گه قارشو حکومته قارشو اطاعتسز لک قیلوب الفاظ
 قبایح لر بر لان سو گنو کیک ناچار معامله لر بتوب خلق نك
 اکثر یز نك اقبالی عبادتکده و حلال کسب که مباشرت
 قیلودن عبارت ایدکن دان خبر بیر لر. بر یله حکو
 منهن نك دینی و دنیاوی فلاکنه زنی موجب بولغان
 اچکولکنی بوندن توبانده بتریون تلاب خیر دعا
 قیلار. عین الدین خلفه صاغنبایق.

پویز ف

۱۰۱۶ سنه نك کوز نك قار لور غه تیوش یاش لر نی،
 بو سنه آلدانراق فارار اوچون، هه پر یخود لر غه
 شول یاش لر نك میتر یچسکی ویپوست لرین، مارط
 برینه قدر عسکر جیوچی معکمه لر گه تابشر لور غه
 امر بیر لگان

صابرانیه

مسکاو ده چبغه تورغان ایل غزته سنده ایلچی
 امضالی بر هو، صابر انیه نك آفچه سی راسخو دینه یتمگا -
 نلگن و بنا علیه آنداغی بعض بر خادملر نك اور نندن
 جفار اوین یازا
 مفتی حضرت نك شول حقده امام لر غه مراجعت
 ایتوب صابر انیه اوچون صالغمان پوشا یینه لر نی آر تغراق
 چیناوارینه دقت ایتلر گه تیوش دیگان سر قولرین
 شولوق مقاله سی آستینه الحاق قیله.

اورنبورغ خبرلری

تاتار تياتری

فیـ ژرال ۱۸ بده تاتار تياترچی اری نارودنی دومده تياتر اوینادیلر.

صحنه گه ، دین دیانت و روحانیت مز گه هیچده احترامی بولمغان عیاض الـ سـ حـ اقی نك ، «معلمه» سی قویولدی .

۳ پرده دن عبارت بولغان بونر سه نك ۲ پرده سی دینی عادتلر دن کولودن ، صوتقی برسیده معلمه که : طابنهم سبکا ديب ، باقرودن عبارت بولدی . دین دیانتنی آرطقه طاشلاب آدک برلن علاقه سن مگـ گوگه کيسه رگه حاضر لنگان لکـ لری افعال و حرکاتلر نـ دن کورینوب نورغان تاتار یاشاری ، خاتون قزلری تياتر زالین توتورغان لـ ایدی .

درسـ لری تورکیچه دن عبارت اولغان حسینیه شا کرداریده ، مبالغه ایدلسه یارطی مدرسه سی دیوراک معلملرینه ایباروب بارغانلر ، بورونقی دینلی خالفـ لـ اورنینه زاقزایت ایتوب چیتدن کیتور لنگان زاهدیه معلملریده ، فقط آنلر شرفینه چغارلغان و آنلر نك امل و غرض لرینه خدمت ایته تورغان دیارک بو پییصه نی کورودن محروم قالمغان لـ ایدی .

صحنه ده ملارولن اوینا و چی و آنک ابصطای تقلیدین اجرا ایتوچیلر نك مایه مولقل سویله گان سوزلر نـ دن ، حرکات و افعال نـ دن ، آنلر نك تسبیح لری و اعوذ بسم الله لـ ر نـ دن ، خالق آغز توتروب راحتله نوب کولادیلر . تاتار تياتر لری شوشندی اوز روحانی لـ ر نـ دن کولودن عبارت اوله رق ، هفته صابن اوینالغان شوندی اوینار نك ، تياتر پرست لـ ر نك کولودن هیچ

تویه اولری ، وقتیله تاتار ملتـ ی اچنده زور اورون تونقان و توتارغه تیوش بولغان روحانلیق منصب لـ ر نك ک ر ذیل صفتده انقر اضغه یوز توتونی ، غایتله آچی آکلاندیلر و آکلارغه ممکن ایدی . اوروپالوار نك ، اخلاق توزانو اوچون میدانغه چغارغان بو هنر اری ، بزده عکسن بیر دهچیگی ، شونداغی خلق نك افعال و حرکاتلر نـ دن آکلانوب تور . منسوب اولدیقمز دین نقطه نظر نـ دن فار اغانده ، یارم یالانفاج اولان قزلر نك اجنبی بکت ار آراسنده شارقم صوقغان بالق کبی بر گه لنب یورولری ، اوچر اغان بر کشیل طانشورغه طرشولری ، اوقنوجی معلملر نك خاتون لـ ر تیره سنده چوالوی ایلان معلمه لـ ر نك ذکر ایدلنگان صفت لـ رله یورولری ، هیچ صورته اخلاق توزاتور گه خدمت ایتهر ديب اینوب بولمی . اوز اخلاقرون توزاتور گه خدمت ایدرمی ، شاگردلر نك می ؟ یا که ، شونلر نك قیلانش لرینه فار ابغبطه ایدوچی دیانت سز تاتار لـ ر نك می ؟ هیچ !

شونداغی خالق دن بایتاقلر ی نك تاتار ديب ایتماسون لـ ر اوچوندر ، کل پوش سز یورولریده ملیت مز گه فایده کیتره تورغان حرکت لـ ر دن توگل ایدی

خبر .

Дозволено военной цензурой.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی عسینوف .

Издатель Мухамедвалій Хусаиновъ

محرری فیض خان داودوف

Отвѣтственный Редакторъ Ф. Даутовъ.

Тип. журнала „Дниъ ва Магишетъ“ Оренбургъ.